

Procés Comunitari de Collblanc - la Torrassa

ACTA DE LA REUNIÓ PLENÀRIA

1. DADES BÀSIQUES

Data: 03/03/2021

Lloc: Virtual

Hora: 12h a 13:45h

2. ASSISTÈNCIA

Assistents:

- Alba Sala, Javier Traba, Roberta Vassallo (Equip Comunitari)
- Esther Pozo (Biblioteca Josep Janés)
- Laia Feltre (Cáritas Barcelona)
- Alberto García (Benito Menni)
- Eva Ballarín (Salut Pública de l'Ajuntament)
- Lola Martos Herrero (CRO)
- Ana Guardiola (Escola Pep Ventura)
- Eva Torregrosa (Pla Educatiu d'Entorn)
- Lucía Jiménez (Escola Ramon i Cajal)
- Andrés Luque (Centre Cultural de Collblanc - la Torrassa)
- Felipe Campos Rubio (A.E. Itaca)
- Maday Rivero (Coordinadora d'AMPAS Endavant)
- Anna Descalzi (Unitat Salut Mental)
- Georgina Serrano i Maia (ABSS Dte II)
- Maia Piaskowski (ABSS Dte II)
- Anna Salat (Comunicació A.E. Itaca)
- Gretel Ràfuls (Espai Suport Mèmora)
- Mariona Arnaiz (CDIAP de l'Hospitalet)
- Ascen Ureña (Affac)
- Indira Garcia (Club Social Relaciona't)
- Marta Valladolid (Inst. Margarida Xirgu)
- Carmen Salido (Punt de Salut Jove)
- Javier Traba (Procés Comunitari Collblanc la-Torrassa)
- Mercè Pérez (Casal de la Gent Gran Progrés)

Procés Comunitari de Collblanc - la Torrassa

Impulsat per

Amb el suport de

Procés Comunitari de Collblanc - la Torrassa

- Cinta Vázquez (Escola Bressol La Casa del Parc)
- Consol Obach (Negociat de Salut Comunitària)
- Cristina Casajuana (ASPCAT Baix Llobregat, L'Hospitalet de Llobregat)
- Cristina Santón (Benestar i Drets Socials de l'Ajuntament)
- David Jerez (Secció Escoles Municipals - Servei d'Educació)
- Emma de la Haba (Servei d'Acollida i Integració i Tècnica Municipal Acció Comunitària)
- Jordi Ballart (CNL de l'Hospitalet)
- Jordi Juan (Escola Montessori)
- Jose Donate (A.E. Itaca)
- Josep Maria Pujol i Boira (Fòrum l'Hospitalet)
- Josep Pereira Orta
- Juan Hernández (CSMIJ)
- Neus Prat (CPI, A.E. Itaca)
- Raquel Segura (Biblioteca Josep Janés)
- Sònia Esteve (Escola Sant Jaume de la FEP)
- Yolanda Espuela (Servei de Mediació Comunitària)

3. ORDRE DEL DIA

- I. Actualització dels canvis inherents el Projecte ICI.
- II. Actualització respecte als espais i les iniciatives del Procés Comunitari de Collblanc- la Torrassa.
- III. Conclusions.

4. SÍNTESIS DELS PUNTS TRACTATS, CONCLUSIONS I ACORDS

I. ACTUALITZACIÓ DELS CANVIS INHERENTS DEL PROJECTE ICI

Presentació Memòria Territorial

L'any 2014 va començar el **Projecte d'Intervenció Comunitària Intercultural** impulsat per l'Obra Social "la Caixa", l'Ajuntament de l'Hospitalet de Llobregat i l'Associació Educativa Itaca. El projecte va posar a disposició de la xarxa social del territori un marc teòric i metodològic comunitari, tot impulsant un

Procés Comunitari de Collblanc - la Torrassa

Impulsat per

Amb el suport de

Procés Comunitari de Collblanc - la Torrassa

camí participatiu que, amb el pas del temps, amb esforç i convicció de moltes persones de la comunitat, ha possibilitat **la transformació d'un projecte en un procés comunitari de territori**.

Després de 6 anys, el Procés Comunitari de Collblanc – la Torrassa canvia d'etapa: el Projecte d'Intervenció Comunitària Intercultural arriba a la seva finalització a tots els 36 territoris d'Espanya on es desenvolupava. Tot i això, gràcies a la força de la comunitat, a Collblanc – la Torrassa segueix viu i actiu un **Procés Comunitari sòlid i divers que continuarà a través de la copromoció de l'Associació Educativa Itaca i l'Ajuntament de L'Hospitalet i amb el suport de la Generalitat de Catalunya i la Diputació de Barcelona, tal com va començar a ser als últims anys**.

Es presenta la [Memòria Territorial](#) que recull el camí recorregut durant els últims 6 anys.

La construcció del **Coneixement Compartit**, que va permetre, abans, fer una fotografia de la realitat del territori a través de la **Monografia Comunitària** per, després, identificar necessitats i reptes prioritaris amb el **Diagnòstic Comunitari**. A partir d'aquell moment, la **millora de les relacions i del coneixement mutu**, la **salut comunitària** i l'**educació** han constituït el full de ruta de la **Programació Comunitària**, un conjunt de **853 activitats** amb a prop de **48.188 participacions**, representant **oportunitats de participació en igualtat de condicions, propiciant noves relacions "abans improbables" tant entre el veïnat com entre els recursos**. L'**Avaluació Comunitària** va ser l'expressió de la capacitat de la xarxa de reflexionar sobre si mateixa, identificant impactes i claus de millora futura. I ara, en la complexitat de la situació crítica generada per la COVID – 19, el procés cíclic es renova demostrant el seu **compromís i resiliència**, reformulant les accions i els reptes a partir del **Diagnòstic Exprés** realitzat.

L'eix vertebrador ha sigut la **participació dels protagonistes de la comunitat** - ciutadania, professionals, referents institucionals - **persones que han sumat mirades diverses, sigui per als rols o perfils diferents, procedència cultural, edats**, que ha contribuït a generar un dels principals èxits: **la consolidació dels espais de relació i participació**.

Tot i la diversitat dels punts de vista, hi ha algunes **valoracions comunes** que els **protagonistes** de la comunitat comparteixen: la generació **d'espais de coneixement mutu, de reconeixement, de sinergies, col·laboració i de llenguatge comú**. En definitiva, **espais de solidaritat i de confiança**.

[Enllaç del vídeo](#) mostrat a la reunió.

Comunicació institucional

- **Àrea d'Equitat, Recursos Humans i Drets Socials (Emma de la Haba):**

De part de l'Ajuntament es destaca la importància de l'acció comunitària com a eina per donar resposta a les necessitats del veïnat, amb un caràcter preventiu, proactiu i participatiu.

La voluntat i l'aposta de l'Ajuntament va de la mà de l'impuls de l'acció comunitària per part de la Generalitat de Catalunya amb el Pla Estratègic de Serveis Socials i l'impuls dels Plans Locals d'Acció Comunitària i Inclusiva, que es faran al conjunt de Catalunya i L'Hospitalet serà una de les ciutats que s'incorporaren a aquesta estratègia.

La Diputació de Barcelona també presenta l'acció comunitària com a una de les línies de la reactivació social.

Procés Comunitari de Collblanc - la Torrassa

Impulsat per

Amb el suport de

Procés Comunitari de Collblanc - la Torrassa

Per al desplegament de l'acció comunitària alineada per les tres Administracions, es tindrà en compte allò que ja existeix i òbviament es considera el Procés Comunitari de Collblanc – la Torrassa com a procés sòlid, força consolidat. Es reitera la voluntat de donar continuïtat al Procés Comunitari de Collblanc – la Torrassa i la necessitat, durant aquest 2021, de començar un procés dialogat d'alineació del procés existent a la proposta d'acció comunitària que s'implementarà.

- **Direcció d'A.E. Itaca (Felipe Campos):**

L'Associació Educativa Itaca agraeix la participació de les entitats i ciutadania present i la implicació de l'Ajuntament amb la figura de la tècnica municipal. Itaca reitera el seu compromís amb el Procés Comunitari i la implicació, des de quan la Fundació Bancària la Caixa va anunciar, fa tres anys, la progressiva retirada i la invitació a les diferents Administracions per assumir la sostenibilitat del Procés Comunitari. Es vol sostenibilitat pel projecte enfocat en dos camins: la sostenibilitat del procés (els espais on intervenim) i la sostenibilitat econòmica. És important que en aquesta nova etapa el Procés Comunitari tingui com a eix clau la transparència, pilar per aportar les bases per crear un marc estable. Es destaca com, tot i la falta de marc estable i les dificultats, s'està treballant per la continuïtat del Procés Comunitari i donar resposta als reptes que en el nostre barri es plantegen.

Es destaca la necessitat de treballar amb una mirada comuna i amb cooperació amb els serveis i l'administració pública i l'entitat, a més es reitera que Itaca es posa al servei de la comunitat.

Es destaca la importància de l'Equip Comunitari pel seu rol de facilitador neutral que posa al centre les necessitats del barri, que garanteix el benestar i les connexions facilitadores de relacions improbables i les sinergies comunitàries generades. Es remarca la importància de protegir l'Equip Comunitari per garantir la continuïtat del Procés Comunitari i perquè aconseguixin tots els reptes institucionals.

II. ACTUALITZACIÓ RESPECTE A ELS ESPAIS LES INICIATIVES DEL PROCÉS COMUNITARI COLLBLANC- LA TORRASSA

Explicació dels espais de participació (Javi Traba)

L'estructura actual dels [espais de relació i participació](#) és el resultat de 7 anys de camí recorregut. Hi ha 7 grans espais comunitaris de treball, 3 d'ells consten amb comissions de treball que donen més forces als **espais gestats de relació**. Es destaquen alguns espais:

- **El Grup Motor del Procés Comunitari** és un espai estratègic i dinamitzador que està configurat amb portaveus, ciutadanes i ciutadans.
- **L'Espai de Relacions Institucionals (ERI)** possibilita l'aval institucional, permet que la mirada comunitària tingui sentit. Trobem representants de les administracions.
- **Els espais de relació tècnics:** aquests lideren la línia de salut i d'educació amb la **Taula de Salut Comunitària i la Xarxa de Criança 0-12**. Fan possible el desenvolupament d'activitats i d'iniciatives. Aquests dos espais han fet **més de 50 reunions** al

Procés Comunitari de Collblanc - la Torrassa

Impulsat per

Amb el suport de

Procés Comunitari de Collblanc - la Torrassa

	<p>territori i més de 25 persones participants en cada reunió. La transversalitat total d'aquests espais permeten una mirada holística del territori.</p> <ul style="list-style-type: none">- Comissió de comunicació: espai tècnic i ciutadà, ha sorgit fa poc. <p>D'altra banda, es destaquen dos espais ciutadans:</p> <ul style="list-style-type: none">- El Fòrum: ja existia abans, en 2012. Promociona punts de confiança entre les diferents opcions i confessions religioses.- La Coordinadora d'AMPAS Endavant: són AMPAS i AFAs implicades amb les necessitats de les famílies.
Diagnòstic exprés i enquesta (Javi Traba)	<p>En 2020, a causa de la COVID-19 es va fer un diagnòstic exprés: més de 40 professionals identificaven les necessitats del territori. A partir d'aquí van sorgir dos reptes:</p> <ul style="list-style-type: none">- Garantir la salut psicosocial a través de l'acompanyament emocional.- La millora de la comunicació al territori. <p>S'havia de reorganitzar l'estratègia, per tant, es va enviar una enquesta, la qual van participar 35 recursos per saber quines iniciatives ja donaven resposta als reptes i, també, conèixer quin múscul comunitari hi havia per abordar aquests dos reptes i, així, passar a l'acció.</p>
Repte de comunicació Introducció (Javi Traba)	<p>L'emergència sociosanitària va posar en evidència que la comunitat tenia un malestar davant les dificultats d'accés a la informació. Es destaquen dos factors:</p> <ul style="list-style-type: none">- La manca de coneixements dels canals d'informació.- Les barreres existents en l'àmbit comunicatiu com la premsa digital o oferir informacions en diferents idiomes. <p>L'objectiu és que la comunicació sigui més inclusiva, més diversa, més eficaç i més participativa. D'aquí es forma la Comissió de Comunicació, espai on es donen les respostes al repte.</p>
Explicació de la Comissió de Comunicació (Jordi del CNL)	<p>L'origen de la Comissió de Comunicació va ser quan es va elaborar la revista de barri "Fem Collblanc- la Torrassa". La cooperativa que la finançava no va poder fer-ho més en la tercera edició. Aquest fet va coincidir amb l'època de la pandèmia.</p> <p>Arran d'aquest punt i de l'enquesta, les persones implicades al grup de la revista es van constituir com a comissió de comunicació. Es plantegen dues línies:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Com superar l'escletxa digital, tant de la ciutadania com pels tècnics i les tècniques. Es van fer dues formacions digitals: <ul style="list-style-type: none">- Formació per a la ciutadania amb 4 sessions. Van participar 14 persones.- Formació per al personal tècnic amb 5 sessions. Van participar 26 persones.

Procés Comunitari de Collblanc - la Torrassa

Impulsat per

Amb el suport de

Procés Comunitari de Collblanc - la Torrassa

	<p>2. Establir una eina comunicativa compartida i de fàcil accés per a tothom. Va sortir l'eina del Padlet que ha funcionat bastant bé, ja que és molt visual. També, s'han establert altres eines: comunicacions veïnals pels grups de WhatsApp, infografies sobre competències digitals en diversos idiomes, etc.</p> <p>Pel que fa a la revista, es vol continuar a través de fer-la virtual. També, ha sortit la possibilitat de fer podcast gràcies al grup de Relaciona't.</p>
Repte d'acompanyament emocional (Alba Sala)	<p>A causa de l'impacte de la COVID-19, es va detectar un malestar emocional del veïnatge: por, incertesa, estat de salut, sensació de soledat, angoixa, dol, etc., ja que la pandèmia va posar encara més accent a les desigualtats socials i a les situacions de vulnerabilitat. També, es va veure que la comunitat li faltava informació sobre coneixements de salut, pel que fa els hàbits saludables i les rutines educatives dels infants, els joves i les famílies.</p> <p>A partir d'aquí sorgeix l'objectiu general de:</p> <ul style="list-style-type: none">- Afavorir el benestar Psicosocial, enfortint les xarxes comunitàries i fomentant la capacitat de la ciutadania. <p>Per tant, aquest repte segueix amb el concepte de salut integral.</p> <p>Actualment, es puntualitza la voluntat de visualitzar aquelles iniciatives d'acompanyament emocional que ja existeixen al barri i, entre totes, construir de noves si és necessari. Aquestes es visualitzen al padlet comunitari i es posen a disposició de la xarxa per decidir què fer amb elles.</p>
Altres iniciatives en actiu	<ul style="list-style-type: none">● Coordinadora d'AMPAS Endavant (Maday Rivera): <p>És un espai de participació ciutadana que ha aconseguit aglutinar-se gràcies al projecte ICI, ja que va detectar que hi havia iniciatives que tenien punts en comú relacionats amb el treball amb les famílies a través de les AMPAS i les AFAS del barri. En total són 11 AMPAS i AFAS de Collblanc- la Torrassa.</p> <p>La CAE té 3 pilars:</p> <ul style="list-style-type: none">- Concurs de còmic (5a edició): mou valors com la part artística i cultural i, també, aprofundeix al descobriment del patrimoni històric i cultural de Collblanc- la Torrassa. Es vincula amb gent de diverses edats. Aquest any han obtingut més de 1300 dibuixos. A més, està vinculat amb altres serveis i comerços del barri.- Comerç AMPAS Endavant: permet la vinculació de socis d'AFAS i AMPAS amb el comerç del barri. Es fan descomptes i promocions amb un carnet amb comerços de proximitat. També, treballa en xarxa vinculant entitats. Actualment, hi ha 105 comerços adherits a la iniciativa.

Procés Comunitari de Collblanc - la Torrassa

Impulsat per

Amb el suport de

Procés Comunitari de Collblanc - la Torrassa

- **Camí escolar segur:** parteix de la necessitat de què les **famílies necessiten una mobilització segura i còmoda** que els hi permeti transitar pel barri tranquil·lament. Involucra la part mediambiental, la cura de les zones verdes, l'espai públic, etc.

- **Bibliolab Ciència Ciutat Saludable (Raquel Segura):**

Es va començar el gener de l'any passat. A causa de la pandèmia es va fer virtual. Està basat en la filosofia de la **ciutat que volem**, a partir del redisseny per **repensar un model de ciutat sostenible**. Els impulsors són la Diputació de Barcelona, l'ICI i l'Institut ICS Global. Els col·laboradors són el PAEF, l'Ajuntament de l'Hospitalet, la CAE i el Consell de Nois i Noies.

S'han fet dos grups de treball amb les escoles de la CAE i les del Consell de Nois i Noies. El procés va ser el següent:

1. **Taller de ciència ciutadana:** va servir per plasmar la realitat urbana i les seves conseqüències per la salut de les persones d'una manera científica. **Es va mesurar la contaminació del barri.**
2. **Taller de cocreació d'alternatives urbanístiques i de mobilitat:** la CAE va decidir amb les seves famílies fer **un informe per després passar-ho a l'administració** i el Consell de Nois i Noies van elaborar **unes maquetes que milloraven el seu entorn.**

Amb aquesta activitat es va posar l'accent en el trànsit de la ciutat i en la contaminació que hi ha al voltant de les escoles.

A la Biblioteca Josep Janés hi ha l'exposició d'aquesta activitat fins a finals de març.

- **Fòrum L'Hospitalet (Josep Maria Pujol):**

L'objectiu de l'espai és fer camins de **confiança entre diferents comunitats i tradicions religioses**. Les Activitats que desenvolupen són les següents:

- **La Setmana de l'Harmonia Interconfessional:** es tracta de visitar i recórrer diferents comunitats. Aquest any s'ha fet de manera virtual.
- **Nadal interreligiós:** celebració de Nadal amb diferents comunitats religioses i espirituals.
- Aquest any a través d'AUDIR es treballarà un document a partir de la Universitat de Barcelona, el CREA: **violència de gènere i religions.**
- Al mes d'Abril, es compartirà **la celebració del Ramadà.**
- Participació en la **Festa de la Diversitat** del barri.
- **Setmana de la Solidaritat:** a partir de cinefòrums entorn de la violència de gènere.
- **Mostra de cinema espiritual de Catalunya:** a través de pel·lícules espirituals i religioses.

- **Gaudir Millora la Salut: Instants de Vida (Anna Descalzi):**

Aquesta comissió dona resposta a l'objectiu **d'espais de cura i d'acompanyament emocional**. També, permet **coneixement i**

Procés Comunitari de Collblanc - la Torrassa

Impulsat per

Amb el suport de

Procés Comunitari de Collblanc - la Torrassa

interacció entre generacions i realitats diverses.

L'activitat consisteix a proposar reptes quinzenals en relació amb **aspectes que ens poden cuidar** a través d'aquelles coses que tenim a la vora i que, a vegades, no som capaces de veure.

Actualment, s'utilitza **l'eina del WhatsApp** amb el grup de participants per informar i compartir els reptes. D'altra banda, **es faran trobades virtuals grupals** per poder compartir i interaccionar d'una manera més personal i propera.

- **Educació: Tallers de Criança (Mariona Arnaiz):**

Els tallers van començar en el 2017 amb recursos de la **Xarxa de Criança i d'Educació 0-12** amb l'objectiu comú de propiciar a les famílies **espais de reflexió i d'acompanyament a la criança positiva**. Es van fer uns díptics i uns tallers (12 sessions) sobre tres temes que més preocupaven a les famílies: rebequeries, l'autoestima i l'alimentació.

L'any 2018-19 l'ambulatori demana la participació en la xarxa. Les entitats i serveis comencen a explicar les seves iniciatives relacionades i es van fer tallers de franja 0-12 **col·laborant entre serveis i entitats**. Es van fer **42 sessions en total**.

L'any 2020 no es van poder fer les sessions. Al setembre es van tornar a reunir per veure què volien fer i quines necessitats i reptes es detectaven. Actualment, es té la intenció d'iniciar **tallers virtuals**. També s'està elaborant una **maleta pedagògica de criança positiva** a través de la Biblioteca Josep Janés.

- **Educació: CS Ampliades (Eva Torregrosa):**

Sorgeixen d'una necessitat detectada als centres educatius i s'exposa a la **Xarxa de Criança i d'Educació 0-12**. Juntament amb el **treball comunitari de les direccions de les escoles** surten les Comissions Socioeducatives Ampliades. **Aquest és el 4t any**.

Per la COVID, la majoria de CS ampliades es van anul·lar. Durant aquest curs, i respectant el sobreesforç dels centres, es va valorar que primer els centres organitzessin per després tornar a fer-les.

Actualment, **s'han fet 5 telemàticament amb la participació de 7 centres educatius** tant de primària com de primera infància. També, han participat entre **7 i 9 recursos** en cadascuna de les CS amb un **total de 27 alumnes**.

III. CONCLUSIONS

Al principi de la reunió, es fa una dinàmica de reflexió amb les persones que han assistit a la reunió. Es tracta de dir 3 conceptes que siguin imprescindibles pel futur del Procés Comunitari.

El buidatge d'aquesta reflexió és el següent:

Procés Comunitari de Collblanc - la Torrassa

Impulsat per

Amb el suport de

